

- eit fyrstårn i vest

Årsplan Leirstaden barnehage

2023/2024

«Det viktigste et barn kan lære seg er så skaffe seg en venn, være en venn og holde på en venn»

(Tidligere kunnskapsminister Kristin Halvorsen)

Innhold

Innleiing:.....	3
Overordna mål.....	3
Fagområda.....	4
Kvalitet i Leirstaden barnehage skal vere kjenneteikna av:	5
Presentasjon av Leirstaden barnehage:	6
Samarbeid mellom heim og barnehage	7
Samarbeidsutval og foreldreråd.....	8
Barns medverknad.....	8
Cos – circle of security.....	9
Eit trygt og godt barnehagemiljø.....	10
Sosial kompetanse og vennskap.....	11
Leik	12
BTI – Betre tverrfageleg innsats	14
Overgangar	14
Teikn til tale	15
Førskulegruppe.....	15
Kystkultur	16
Vurdering og dokumentasjon.....	16
Tradisjonar/arrangement	19

Innleiing:

Lov om barnehagar og rammeplanen er saman med kommunale planar styrande for barnehagen si verksemd, og er ein forpliktande ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av verksemda.

Alle barnehagar skal ha ein årsplan som presenterer barnehagen. I tillegg skal det utarbeidast planar for kortare og lengre tidsrom. Vi har vekeplanar som er kortare planar og periodeplanar som ein del av årsplanarbeidet vårt. Årsplanen er barnehagen sitt arbeidsreiskap til å styre verksemda i ei bevisst og uttalt retning. Det er også eit utgangspunkt for foreldra til å kunne påverke innhaldet i barnehagen. I tillegg er årsplanen grunnlag for det kommunale tilsynet med barnehagen og informasjon ut til eigar, politikare og andre samarbeidspartnare om vårt pedagogiske arbeid. Årsplanen inneheld informasjon om korleis barnehagen vil arbeide med omsorg, danning, leik og læring for å fremje den allsidige utviklinga til barna i samarbeid og forståing med heimen. Planen gir også informasjon om korleis føresegna i barnehagelova om innhald skal følgjast opp, dokumenterast og vurderast.

Overordna mål

Barnehagens formål og innhald er nedfeldt i " Lov av 17. juni 2005 nr 64 om barnehagar" :

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen ivareta barnas behov for omsorg og leik, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjenvad, likeverd og solidaritet, verdiar som kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Barna skal få utfolde skaparglede, undring og utforskartrøng. De skal lære å ta vare på seg sjølv, kvarandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggjande kunnskap og ferdigheter. De skal ha rett til medverknad tilpassa alder og føresetnader.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens eigenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i leik og læring, og være ein utfordrande og trygg stad for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Endra ved lov 19 des. 2008 nr. 119 (ikr. 1 aug 2010 iflg. res. 18. juni 2010 nr. 828).

§ 2. Innhaldet i barnehagen.

- Barnehagen skal være ei pedagogisk verksemd.
- Barnehagen skal gi barn muligheter for leik, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.
- Barnehagen skal ta omsyn til barna sin alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.
- Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barna sin eigen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i eit sosialt og kulturelt fellesskap.
- Barnehagen skal støtte barna sin nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnet sine interesser, kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal ha en helsefremmende og en førebyggjande funksjon og bidra til å utjamne sosial ulikskap.

Departementet har fastsett ein rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhald og oppgåver. Barnehagen sin eigar kan tilpasse rammeplanen til lokale tilhøve.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for kvar barnehage fastsetje ein årsplan for den pedagogiske verksemda.

Fagområda

«Barnehagen skal gi barn grunnleggjande kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringar med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.»

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhald)

Dei sju fagområda er grunnpilarane i barnehagen sin pedagogiske verksemd. Dei legg til grunn for alt pedagogisk arbeid vi gjer i barnehagen. Kva område vi har fokus på skiftar gjennom heile året, men sjølv om vi har fokus på eit område, er vi også innom dei andre fagområda.

Kvalitet i Leirstaden barnehage skal vere kjenneteikna av:

- Alle vaksne har gode relasjonar og positive forventningar til barna
- Barn får medverke i kvardagen sin
- Trygge, engasjerte og kompetente vaksne. Tilsette med gode personlege eigenskapar og høg fagleg kompetanse
- Godt samarbeid med heimen
- Leik og læring i eit inkluderande fellesskap
- Eit trygt og godt barnehagemiljø, med fokus på fysisk og psykisk helse
- Godt samarbeid med skulen

For å ivareta kvaliteten i barnehagane har vi utarbeid ein felles visjon for barnehagen:

«SAMAN ER VI BEST»

Med dette meiner vi: når vi samarbeider og står saman så lukkast vi best! – mellom barn-personale – foreldre og andre samarbeidspartnarar.

Enkeltindividet er viktig – og får utvikle seg på sin måte – men saman med andre vil det oppleve å få meir ut av seg sjølv.

«Saman er ein mindre aleine», Anna Gavalda

Presentasjon av Leirstaden barnehage:

Leirstaden barnehage er ein 5-avdelings kommunal barnehage som ligg cirka 2 kilometer frå sentrum på Straume. Barnehaen ligg fint til i naturskjønne omgivadar ved Skiftedalsvatnet. Like ved oss har vi turstien «Kyrkjevegen», med dagsturhytta Larslibua, i tillegg til Foldnes kyrkje.

Kulturbarnehage

Leirstaden barnehage er ein kulturbarnehage; vi har ekstra satsing på fagområdet kunst, kultur og kreativitet med vekt på musikk, dans, drama og forming. Fagområdet sjåast i samheng med barnehagen som eit demokratisk fellesskap der kvart enkelt individ er betydningsfullt og ein viktig bidragsytar. Vi ynskjer å videreføre kulturarv og tradisjonar der mangfaldet framelskast og blir ivaretatt.

«Barnehagen skal legge til rette for kultur møter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.»

«Barnehagen skal la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker.» Rammeplan for barnehagar 2017

I Leirstaden har vi ofte samarbeid med kulturskolen i Øygarden. Der vekslar vi mellom samarbeid der det er opplæring av personalet, eller samarbeid der pedagogar frå kulturskolen kjem og deltek på prosjekt og aktivitetar saman med personale og barn. Vi er oppteken av musikk og song og er ein del av [Syngande barnehagar](#). Forskning har vist at musikk fremmer god helse og læring. Sangar og reglar styrkar barnets utvikling på ei rekke område, som den språklege, motoriske, emosjonelle og sosiale utviklinga. Føresette kan også få tilgang til denne nettsida og kan få passord frå avdelinga til barnet sitt.

Samarbeid mellom heim og barnehage

Gjennom eit tett og godt foreldresamarbeid, med open kommunikasjon, respekt og forståing, vil Leirstaden barnehage ta vare på barna sine behov for omsorg, leik, læring og danning. Foreldre er dei som kjenner sine barn best, medan det pedagogiske personalet har ein generell kunnskap om barn si utvikling. Saman skal vi skape ein god barndom for barna.

Eit godt samarbeid med føresette skapar vi gjennom:

- Dei daglege møta med føresette i hente- og bringesituasjonar
- Samarbeidsutvalet
- Foreldremøte
- Foreldresamtalar vår og haust
- Brukarundersøking
- Informasjon mellom barnehage og heim via Transponder
- Å gje foreldra høve til å søke hjelp og rettleiing hos personalet.

Vi ynskjer at foreldre skal bidra til eit godt barnehagemiljø og vere gode rollemodellar ved å :

- Helse på og prate med barn og foreldre de møter i barnehagen
- Støtter opp under barnas venskap. Vis at du liker barnets vener, prat med dei og inviter dei med på aktivitetar
- Snakk fordelaktig og positivt om dei andre i barnehagen.
- Tren barnet i å snakke om følelsar og om korleis det opplevast å bli heldt utanfor og forskjellsbehandla.
- Oppmuntre barnet til å være raus.
- Oppmuntre barnet til å vente på tur, gi, få og bytte på å bestemme i leiken. Lær barnet god konfliktløsning.
- Ta initiativ til, og still opp på felles aktivitetar og opplevingar for barn, foreldre og tilsette i barnehagen
- Vis barnet korleis vi oppfører oss i trafikken
- Snakk med barnet ditt. La barnet ditt få utforske og undre seg og støtt det vidare til å finne svaret.
- Ha augekontakt og vær tilstade med barnet ditt når du har dei gode samtalene. Vis interesse for det barnet interesserer seg for. Hugs at tida når barnet ditt er liten, går fort!
- Foreldre og barnehage samarbeider om felles « reglar» for invitasjon til bursdagar slik at ingen barn holdas utanfor
(deler er henta frå FUB)

Samarbeidsutval og foreldreråd

Alle foreldre er medlem i foreldrerådet for barnehagen. Foreldrerådet vel representantar, som utgjør foreldrerådet sitt arbeidsutval. Dei kan arrangere foreldremøter, kurs, festar mm. Dei vert valde på foreldremøtet om hausten. To av dei valde representantane sit i barnehagen sitt samarbeidsutval, dei to andre er vararepresentantar.

Samarbeidsutvalget for barnehageåret 2023/2024 består av:

- Representant for eigar: Styrar Tom Grønn-Jensen
- Foreldrerepresentantar:
- Vara:
- Representantar for dei tilsette: Miriam Holen og Sølvi Olsen

Barns medverknad

«Barn i barnehagen har rett til å gje uttrykk for sitt syn på barnehagens daglege verksemd. Barn skal jevnleg få moglegheit til aktiv deltaking i planlegging og vurdering av barnehagens verksemd. Barnets synspunkt skal tillegges vekt i samsvar med alder og modenhet.» (Lov om barnehagar)

Hos oss betyr dette at barna får uttale seg om kvardagen i barnehagen. Barna får være med å påverke kva som skjer i løpet av dagen, og gjennom demokratiske val får barna ein begynnande forståing for korleis samfunnet fungerer. Eit eksempel på korleis barna får medverke er valg av turstad. Barna får stemme over to stader og ser at fleirtalet avgjer. Hos dei minste barna har kroppsspråk og non-verbal kommunikasjon mykje å sei for deira medverknad. Vi les barna og tolker deira signal og saman med observasjonar tilrettelegg vi for at deira tankar og synspunkt kjem fram.

Gjennom samtaler og refleksjon får vi mykje god kunnskap sett fra barns perspektiv. I tillegg til daglege samtaler har vi kvart år ein samtale med 5- åringane om korleis dei trivast, og om dei opplev at dei kan vere med å medverke. Innspela frå barna blir drøfta i personalet, slik at vi kan bruke dei til å heile tida bli betre.

Cos – circle of security

Vi nyttar COS som modell for vårt arbeid i korleis vi møter barna i ulike situasjonar.

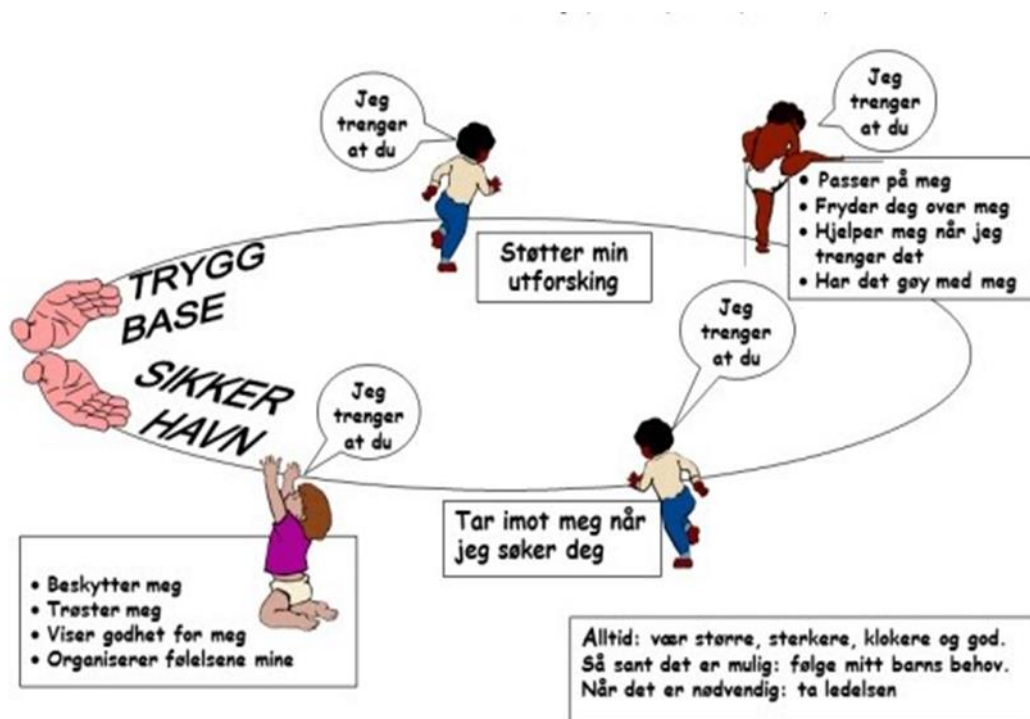
Eit barn har i hovudsak to typar tilknytingsbehov. Det treng ein omsorgsperson som kan støtte barnet si utforsking og fungere som ein trygg base ("passe på meg, være god mot meg, hjelpe meg, vise glede når vi er saman"). Barnet treng også at omsorgspersonen er der når det søker nærleik og at ho eller han kan fungere som ein trygg hamn ("beskytt meg, trøst meg, vis godheit for meg, organiser følelsane mine").

Barnet sitt behov er at det treng støtte for å utforske, å bli passet på og oppleve å bli delt glede saman med, men også å bli ønska velkomen tilbake, bli beskytta, trøsta og få organisert kjenslane sine.

Tryggleikssirkelen viser oss at foreldre/omsorgspersoner har to funksjoner overfor barnet

- Være ein trygg base som barnet kan våge å bevege seg bort frå utan at barnet blir forlatt.
- Være en sikker hamn som alltid er der for å ta imot når barnet har behov for nærleik/trøst frå den vaksne.

I COS-lærer dei vaksne korleis dei kan møte barnas følelsesmessige behov og korleis hjelpe til å bli bevisste egne utfordringar i å imøtekomme barnets tilknytingsbehov.

Eit trygt og godt barnehagemiljø

«Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv. Alle handlingar og avgjørsler som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggande hensyn, jf. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1.» (Rammeplanen for barnehagen, s.4:2017).

«Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. Barnehagen skal ha et helsefremmende og førebyggjande funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjellar» Barnehageloven § 1 og § 2.

Januar 2021, trådte endringar kring barns psykososiale barnehagemiljø i kraft;

- [§ 41.Nulltoleranse og forebyggjande arbeid](#)
- [§ 42.Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø \(aktivitetsplikt\)](#)
- [§ 43.Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn](#)

I Leirstaden barnehage har vi fokus på at alle barn skal oppleve at dei er inkludert og ein del av eit fellesskap. Eit godt barnehagemiljø, med fokus på lek og samspel, er grunnleggjande for at barna skal trivast, lære og utvikle seg. Det er dei vaksne sitt ansvar for at barnehagen har eit godt barnehagemiljø. Barnegrupper med høg sosial kompetanse vil kunne bidra til trivsel for alle, og være med på å forebygge mobbing og utestenging i barnehage og skule. Sjølv om det alltid er dei vaksne som har det overordna ansvaret for tryggleik og trivsel blant barna, så danner sosial kompetanse hos det enkelte barn også eit viktig utgangspunkt for å skape gode læringsmiljø/barnehagemiljø. All læring i tidlege år foregår i sosiale situasjoner og særskilt i samspel med andre barn eller samspel med vaksne. Derfor er sosial kompetanse også viktig for fagleg utvikling hos barna.

Mål:

- Alle barn skal ha ein god kvardag, der dei trivast og utviklar seg og vert trygg på seg sjølv og sin identitet
- Alle vaksne som omgås barna skal sjå, handle og følgje opp når uønska hendingar skjer.
- Alle barn skal oppleve ein god kvardag tilpassa eigne føresetnader
- Alle barn skal oppleve at dei vert respektert for den dei er, og respektere kvarandre og føle seg inkludert

Korleis skal vi nå måla?

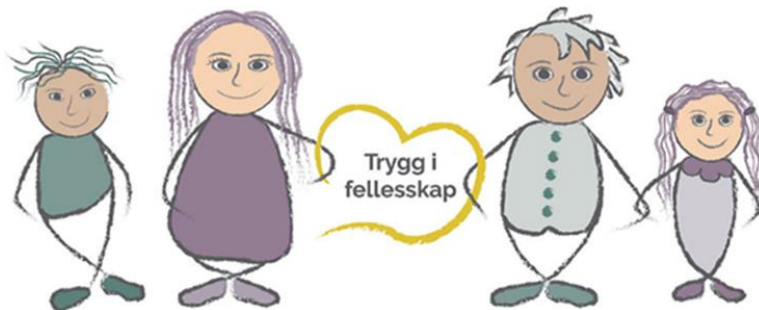
- Vi skal ha medverknad frå barna og være lydhør til barnas innspel og deira perspektiv på aktivitetar vi legg opp til. Dette via tankekart og samtaler.
- Vi skal observere barns lek
- Vi skal gjennomføre barnesamtaler om vennskap og trivsel 2 ganger pr år
- Vi skal ha fokus på barnehagemiljøet på personalmøte og avdelingsmøte
- Vaksne skal sjå moglegheiter, ikkje avgrensingar- sei ja når det er mogleg
- Årshjulet og den interne periodeplanen skal sikre at vi jobbar strukturert og felles mot same mål : Bygge robuste barn, med god sjølvkjensele og tru på seg sjølv.

- Personalet skal kjenne til og kunne ta i bruk handlingsplan om utestenging, krenking og mobbing- tema på planleggingsdag
- Personalet skal ha eit bevisst forhold til at barn kan vere utsatt for omsorgssvikt, vald og overgrep, og dei skal vite korleis dei kan førebyggje og oppdage dette – tema på planleggingsdag

Kva er mobbing?

Mobbing er handlingar frå vaksne eller barn/ungdom som krenkjer opplevinga til ein person av å høyra til og vera betydningsfull for fellesskapet

Mobbing kan vere mange ulike ting. Nettsida Nullmobbing.no seier litt om kva mobbing kan vere og kva ein kan gjere om ein opplev at barnet blir mobba.

Sosial kompetanse og vennskap

Vi i Leirstaden banehage ynskjer at barna som går her skal ha med seg en usynleg sekk fylt med sosial kompetanse, vennskap og tru på eigen meistring. Sosial kompetanse bidreg til sosial inkludering og for oss i Leirstaden barnehage er det viktig at alle barn føler seg inkludert og som ein del av fellesskapet. Sosial kompetanse kan også vere forebyggande for problemåtferd, då ein er betre rusta til å handtere motstand og konflikhtar.

Sosial kompetanse handlar om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjonar. Det handlar om å lykkes i å omgås andre. Denne kompetansen vert uttrykt og tileigna av barn i samspill med kvarandre og med vaksne, og vert spegla i barna sin evne til å ta initiativ og til å oppretthalde vennskap.

Det er framheva eige punkt for sosial kompetanse i rammeplanen:

« Barnehagen skal arbeide kontinuerleg med å støtte og fremje enkeltbarns og barnegruppas sosiale ferdigheiter. Personalet er rollemodellar og bidreg gjennom eigen væremåte til barns læring av sosiale ferdigheiter. Eit aktivt og tydeleg personalet er nødvendig for å skape eit varmt og inkluderande sosialt miljø. Anerkjennande og støttande relasjonar er grunnlag for utvikling av sosial kompetanse»

Sosial kompetanse består av ulike sosiale ferdigheter som er vesentlege å meistre og som må lærast:

- Empati og rolletaking- innlevelse i andre sine følelsar og forståing for andre sine perspektiv og tankar.
- Prososial åtferd- positive sosiale handlingar som å hjelpe, oppmuntre og å dele med andre
- Sjølvkontroll- å kunne utsette eigne behov og ønskjer i situasjonar som krev for eksempel turtaking og felles avgjørsle og å takle konflikhtar
- Sjølvhevdning – korleis ein kan hevde seg sjølv og eigne meiningar på ein god måte og tørre å stå imot gruppepress (jmf mobbing)
- Leik, humor og glede – å kunne skilje leik frå annan aktivitet som å tolke leikesignaler, la seg rive med og føle glede (Udir)

Vi i Leirstaden barnehage har null toleranse for utestenging, krenking og mobbing. Alle barn skal føle at dei er inkludert og at dei kan vere seg sjølv, og bli akseptert for den dei er.

Mål:

- Barna skal utvikle ein positiv sjølvoppfatning og ha tru på seg sjølv og eigne ferdigheiter
- Barna skal oppleve vennskap og lære å omgås andre
- Vaksne skal førebygge, stoppe og følge opp utestenging, diskriminering, mobbing, krenkingar og uheldige samspelsmønstre

For å nå dette vil vi:

- Ha trygge og tydelige vaksne tilstade i barnehagen som er der barna er- «på golvet».
- Støtte barnas initiativ til samspel og bidra til at alle kan få leike med andre, oppleve vennskap og lære å halde på venner.
- Støtte barna i å setje eigne grenser, respektere andre sine grenser og hjelpe dei i å finne løysingar i konfliktsituasjonar
- Støtte og hjelpe barna i å ta andre sitt perspektiv, sjå ei sak frå fleire sider og reflektere over eigne og andre sine kjensler, opplevingar og meiningar

Leik

«Barnehagen skal gi barna mulighet for leik, livsutfoldelse og meningsfylte opplevingar og aktivitetar i trygge og samtidig utfordrande omgivelser» (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhald)

Barn lærar mykje gjennom leiken og leiken har ein stor verdi i vår barnehage. I leik vil barna utvikle seg både språkleg, intellektuelt, motorisk og sosialt. Leiken har ein eigenverdi som vi skal anerkjenne og legge til rette for. Leiken skal være ein arena for utvikling og læring, eit fristed for barna og eit sted vi lærer.

Leik er og ein god arena for læring, og vi brukar leik og leikeaktivitetar i stor grad når vi for eksempel arbeider med språk.

«Leiken skal ha ein sentral plass i barnehagen, og eigenverdien til leiken skal anerkjennast. Barnehagen skal gi gode vilkår for leik, vennskap og barna sin eigen kultur. Leiken skal vere ein arena for utvikling og læring og for sosial og språkleg samhandling.» (Rammeplanen s 20)

Mål:

- Vi skal gje barna tid og rom for utforskande leik kvar dag
- Vi skal hjelpe barn til å oppleve meistring og glede i leiken
- Vi vaksne skal være tilstade i leik, både deltakande og observerande og støtte barn til å utvikle sosial -og leikekompetanse

For å få dette til vil vi:

- Sette av god tid til leik kvar einaste dag, både inne og ute. Barna får i stor grad velge sjølv kva og kven dei vil leike med
- Leggje til rette for eit leikemiljø som inspirerer til fantasi, skaparglede, livsutfolding og for variert leik. (organiserer rom, tid og leikemateriale som inspirerer til ulike typar leik)
- Jobbe med vaksenrolla på personalmøter og avdelingsmøter- skape ein kultur for at vaksne deltek meir i leiken
- Ha barnesamtalar med barna for å høyre deira tankar om leiken – og bruke dette til at alle barn kjem inn i leiken og utvikler gode relasjonar og venskap

«I dag har eg berre leika»

=

meir enn «berre leik»

Norsk nynorsk

**NÅR BARNET DITT SEIER:
«EG HAR BERRE LEIKA...»**

Brukt heile kroppen sin   Utvikla språket sitt
Opplevd glede   Vore nyfiken
Oppdaga matematiske samanhengar
Vore i relasjon med vaksne og barn   Brukt sansane
Brukt fantasien   Samarbeidd med andre
Utvikla vennskap
Vore ein del av ein felleskap
Fått erfaring med å handtere konflikhtar   Lytta til andre
Vore ute og opplevd naturen
Fått kulturelle erfaringar
Opplevd matkultur   Øvd seg på å vente på tur
«Eg har berre leika...»
Brukt nye ord og uttrykk

OSLOMET   NAFO
Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring

Fritt etter: Vini, Page 2012
©2012, mpa@met.no

BTI – Betre tverrfagleg innsats

BTI (Bedre tverrfaglig innsats) er ein samarbeidsmodell for tidleg intervensjon og tverrfagleg samarbeid. Den er egna for tenester som møter barn, unge og føresette der det er knytt undring eller bekymring. BTI består av to hovudelement; ein handlingsveileidar og Stafettloggen.

BTI-modellen er utvikla av Helsedirektoratet, og Øygarden kommune innfører den for sikre god og systematisk oppfølging av barn og unge.

Når det er knytt ein undring eller bekymring til eit barn, vil barnehagen opprette ein stafettlogg i samråde med føresette.

Overgangar

Barnehagealderen er den perioden hvor noen av de største overgangene i livet finner sted, både for barn og foresatte. Det kan nevnes tre overganger; når barnet begynner i barnehagen, overganger innad i barnehagen og overgang til skole.

(Rammeplan for barnehagen)

Når barnet byrjer i barnehagen:

Ved oppstart så tilpasser vi rutiner og organiserer tid og rom for at barnet skal få tid til å bli kjent, etablere relasjonar og knytte seg til personalet og andre born. Dei vaksne er tett på den første tida slik at born og foreldra skal oppleve tilhørighet og trygghet.

Overgang mellom avdelingar:

Når tida er inne for at borna går frå liten til stor avdeling blir foreldra informert om kva avdeling og om tidspunktet når dette skal skje. Dei får også eit «velkomenskriv» frå den nye avdelinga med info om rutinar og planar. Det er også ein samtale mellom ped.leiarane for å sikre at barnet blir godt ivaretatt. Foreldra blir informerte på samtale om kva som skal vidareformidlast. I tida før overgangen er barna jevnlig på besøk på den nye avdelinga, for å knytte seg til personalet og borna.

Overgang barnehage - skule

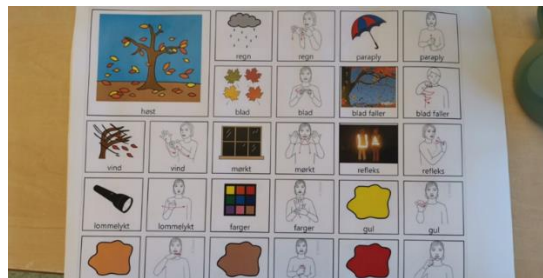
Vi skal gjere det siste året i barnehagen til ei fin avslutning på barnehagetida, slik at dei kan gle seg til å begynne på skulen.

- Vi har besøksdag til Foldnes skule i regi av skulen når det nærmer seg skulestart.
- Pedagogisk leiar og styrar har samtaler med skulen før oppstart kor det blir gitt informasjon til skulen etter samtykke fra foreldra/føresette.
- Vi følgjer prosedyrane til Øygarden kommune for overgangen mellom barnehage og skule. Føresette vil få meir informasjon når det nærmar seg.

Teikn til tale

I barnehagen vår jobbar vi aktivt med teikn til tale. Bruk av teikn er med på å fremme språkutviklinga, og ved å arbeide med kommunikasjon og språk bidrar vi til at borna kan gi uttrykk for kjensler, ønskjer og til at dei får erfaringar med å løyse konflikhtar.

Det skapar og positive relasjonar i leik og anna samvær. Det er viktig for oss at born og vaksne i barnehagen bruker teikn til tale, slik at alle er inkludert i fellesskapet og får oppleve at dei er likeverdige.

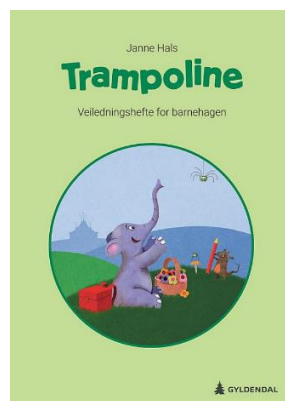
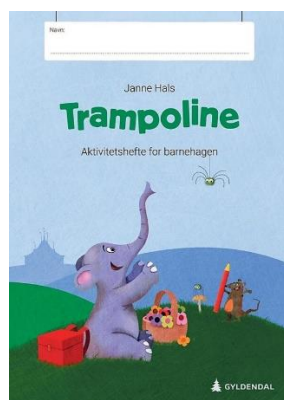

Førskulegruppe

I år har vi 20 førskulebarn i Leirstaden barnehage. Desse er fordelt på 3 avdelingar. I år har vi valgt å bruke aktivitetshefte «Trampoline». Dette heftet bygger på Rammeplan for barnehage. Tema som skal leggast vekt på i heftet er leik og læring, undring og refleksjon, språkstimulering og begrepsforståing. Alle barna får kvar sitt aktivitetshefte som dei brukar når det er førskulegruppe. Heftet blir liggande i barnehagen og det blir ikkje gitt lekser. I tillegg til hefte skal førskulegruppene ha fokus på kroppen min, kjensler og gode og dårlege hemmeligheter.

I gruppene blir det også ulike aktiviteter og sjølvsagt mykje leik. I førskulegruppene er venskap og det å bli trygg i ei gruppe alltid i fokus.

Førskulegruppene i barnehagen blir i hovudsak avdelingsvis, men det vil gjennomførast felles turar og aktiviteter for heile førskulegruppa i Leirstaden.

Satsingsområde 23 – 24 Kystkultur

I år skal heile barnehagen ha eit prosjekt vi har kalla «kystkultur». I dette prosjektet vil barna få kjennskap til kystkulturen på Sotra, nærmiljøet, dei får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære av naturen og utvikle respekt og begynnende forståing for korleis dei kan ta vare på naturen.

I rammeplan for barnehagen står det:

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna blir kjende med lokalhistorie og lokale tradisjonar. (Rammeplanen s.56)

Personalet skal gi barna forståing for at samfunnet er i endring, og at dei er ein del av ein historisk, notidig og framtidig samanheng. (Rammeplanen s.57)

Oppleringar med kunst og kultur i barnehagen kan leggje grunnlag for tilhøyrse, deltaking og eige skapande arbeid. Barnehagen skal la barna møte kunstnariske og kulturelle uttrykk som speglar eit mangfaldig samfunn og ulike tidsepokar» (Rammeplanen s. 50).

Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjonar, samfunnsinstitusjonar og yrke, slik at barna kan oppleve tilhøyrse til nærmiljøet (Rammeplanen s.56.).

Vi i Leirstaden ynskjer og vil legge til rette for at barna skal bli kjend med både gamal og ny kultur i nærmiljøet og på øya vår. Barna skal få kjennskap til kysten og kystkulturen i nærmiljøet, få innblikk i lokal kulturhistorie, tradisjonar, kunst og musikk, stoltheit og glede over kulturarven vår.

I Leirstaden skal vi gjennom ulike innfallsvinklar arbeide med kystkultur og berekraft;

- ✓ Kvar avdeling bestemmer sjølv kva dei ynsker å jobbe med knytt til tema, og dette vil de kunne lese meir om i vekeplanane til dei ulike avdelingane.
- ✓ Song og musikk knytt til kystkultur
- ✓ Turar i nærmiljøet
- ✓ Vi jobbar i små grupper
- ✓ Plast i havet
- ✓ Sotrasambandet
- ✓ Oljeplattformar
- ✓ Dyr som lev i havet langs kysten vår
- ✓ Dyr som lev her på øya vår

Dei ulike avdelingane vil arbeide på ulike måtar, men mot same mål:

Skapa eit miljø der alle barn vert kjend med og får erfaring med kystkultur og samfunnet i endring med fokus på bærekraftig utvikling.

Barnehagens humanitære innsamlingsaksjon vil også vere knytt til prosjektet, der vi støttar eit lokalt tiltak her på øya. I år har vi valt å satse på stiftelsen «Framtidshavet» og ein som har dette som hjertesak, Kenneth Bruvik. Kenneth er ein frontfigur i kampen mot plastforureining i havet. Han er veldig positiv til prosjektet vårt og ynskjer å vere ein del av dette.

FRAMTIDSHAVET

Ein annan samarbeidspartnar er Kulturskulen i Øygarden Kommune. Der skal vi delta i et pilotprosjekt i dans. Gjennom dansen får barna utvikle psykomotoriske ferdigheiter, koordinasjon, rom- og kroppsforståing, samt rytmeforståing og hukommelse. Kystkultur vil og bli ein del av dansen.

Prosjektet vil til slutt ende opp i ein torgdag/kulturdag som er sommaravslutning for barnehagen. Her vil vi vise fram det vi har jobba med gjennom året. Vi skal blant anna selje produkter som barna har laga. For eksempel bileter og kreasjoner, mat som syltetøy, lefser osv.

Vurdering og dokumentasjon

Den nye rammeplanen seier at barnehagen skal jamleg vurdere det pedagogiske arbeidet. Barnets trivsel og allsidig utvikling skal observeras og vurderas fortløypande og barnets erfaringar og synspunkt skal inngå i vurderingsarbeidet.

Tiltak for å gjere dette er blant anna ved at ein systematisk har to foreldresamtalar i året. Vi har barneintervju med dei eldste barna og gode observasjonar av dei minste. Vi tilbyr foreldresamtalar etter behov dersom det skal være noko utanom ordinære foreldresamtalane

Dokumentasjon skal sikre at brukarane får innsyn i det pedagogiske arbeidet. Personalet brukar dokumentasjon som grunnlag for samtale og refleksjon omkring pedagogisk praksis. Dokumentasjon skal gje informasjon om kva barn opplever, lærer og gjer i barnehagen. Trivsel og utviklinga til barnegruppa og det enkelte barnet skal observerast og vurderast fortløypande. Dei tilsette dokumenterer innhaldet i kvardagen gjennom prosjektdokumentasjon, barna sine permar, vekeplanar og transponder. Det skapar avklaringar og gjev grunnlag for vidare arbeid.

Foreldre og tilsette skal vurdere barnehagen gjennom brukarundersøkingar og medarbeidarundersøkingar. Vurderingane skal brukast som grunnlag for den vidare planlegginga i barnehagen. Årsplanen er òg eit utgangspunkt for foreldra til å kunne påverka innhaldet i barnehagen.

Plan for vurderingsarbeidet:

Kva skal vurderast:	Mål for vurderingsarbeidet:	Kven skal delta:	Korleis vurdere:	Tidspunkt
Barnehagens arbeid med kystkultur og berekraftig utvikling	Barna i Leirstaden skal på ulike måtar få kjennskap til kystkulturen. Barna skal få erfaring med berekraft og ta del i arbeidet med berekraftig utvikling	Alle tilsette, gjennom vurdering og evaluering av arbeid.	Tema på avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter.	Gjennom året Evaluerast på ledardag i juni
Barns leik	Barna skal ha rom og tid for utforskande leik kvar dag, med deltakande og observerande vaksne som støtter barna i leiken.	Alle dei tilsette	Tema på avdelingsmøtar, personalmøtar og leiarmøtar. Gjennomgang av barnehagens A – standard kvart semester.	Gjennom året

Tradisjonar/arrangement

OKTOBER	FN - DAGEN	
NOVEMBER	VENNSKAPSVEKER	I november har vi vennskapsveker i barnehagen. Desse vekene har vi ekstra fokus på vennskap og det å vere ein god ven. Vener er viktige for utviklinga, og for å kunne sette seg inn i kva andre tenker og føler. Det å ha vener er også med på å beskytte mot einsemd, mistrivsel, mobbing og psykiske problemar. Gode vener trøyster kvarandre, samarbeidar, deler gleder og passar på at den andre har det bra.
DESEMBER	LUCIA	Her har vi foreldrekafe, der barna går i Lucia prosesjon. Det vert servert lussekatter og pepperkaker.
	NISSEFEST	Juletregong, songar og nissegraut. Det kan vere at nissen kjem!
FEBRUAR	TEMAFEST	Barn og personale har temafest i barnehagen. Vi syng, dansar og går i dybda på prosjektet vårt.
	SAMENES DAG	Barna får høyre om samisk kultur og tradisjonar.
MARS	BARNEHAGEDAGEN	Dette er fagrørsla si markering av barnehagens innhald. Meir informasjon kjem når det nærmar seg.
MARS/APRIL	PÅSKELUNSJ	Vi snakkar om påske, og kvifor vi markerar den. Vi har påskelunsj der vi serverar diverse godt pålegg, gjerne basert på egg og gule fargar.
MAI	17. MAI MARKERING	Barna pynter med flagg og dekorasjonar. Vi går i tog rundt barnehagen og har ulike maileikar. Det heile vert avslutta med pølse i brød og drikke.
JUNI	FØRSKULEAVSLUTNING	Vi har avslutning for førskulebarna våre, med førskuledisco/førskuletur etc.
	SOMMARFEST	Dette er eit arrangement i regi av foreldra. Vi markerer avslutning av barnehageåret, og barna opptrer på ulikt vis.